

Utbildningsinspektion i Brönjaskolan

Grundskola årskurserna 6–9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Bodens kommun och besökt Brönjaskolan den 21–22 april 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Brönjaskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Brönjaskolan intervjuades rektorn, lärare, övrig personal och elever i årskurs 6 och 9. Inspektörerna besökte även lektioner i flertalet årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Brönjaskolan	Antal elever
Grundskola	255
Obligatorisk särskola	2

Källa: Skolans uppgifter

Brönjaskolan är belägen i Sävast utanför centralorten Boden. Sävast är en gammal by som under det senaste decenniet utvecklats snabbt. Inflyttningen har varit omfattande och skolans upptagningsområde består i nuläget av villor, radhus och fler-

familjshus. Brönjaskolan tar emot elever från Mårängsskolan som också ligger i Sävast.

Utbildning vid Brönjaskolan omfattar grundskolans årskurser 6–9. Verksamheten för eleverna är organiserad i åldershomogena klasser. En heltidsanställd rektor ansvarar för skolans verksamhet och personalen är organiserad i fem arbetslag. Varje arbetslag ansvarar för varsin årskurs som de följer från årskurs 6 till 9. Elevvårds-teamet utgör ett eget arbetslag.

Skolan består av en huvudbyggnad och en separat idrottshall. I nuläget har skolan extra lokaler i en tillbyggd paviljong, men på grund av elevminskningar kommer paviljongen att tas bort till hösten.

Skolgården är begränsad till en asfaltplan framför skolan. Skolan ligger dock i direkt anslutning till ett skogsparti och en sjö, Hönstjärn, där skolan ibland bedriver utomhusundervisning.

Helhetsbedömning

Inspektörernas övergripande bedömning är att Brönjaskolan har ett förankrat och systematiskt kvalitetsarbete, tydligt nedbrutet på arbetslagsnivå. Skolans ledning har uppmärksammat skolans utvecklingsområden och har påbörjat ett medvetet och strategiskt arbete för att utveckla skolan. I kvalitetsredovisningen avspeglas också skolans förbättringsområden, även om analysen av resultaten kan fördjupas.

Brönjaskolans elever når överlag goda kunskapsresultat och det genomsnittliga meritvärdet för årskurs 9 ligger över både rikets och kommunens genomsnitt. Det finns dock stora skillnader i kunskapsresultat mellan olika avgångsklasser och mellan flickor och pojkar. Inspektörernas bedömning är att skolan har förutsättningar att förbättra sina resultat genom att tidigt sätta in åtgärder där analyserna visar att det finns behov.

Kunskapsuppföljningen måste förbättras så att elevernas kunskapsutveckling kan följas i alla årskurser och i alla ämnen. Elever och deras föräldrar bör få tydligare information om elevernas kunskapsutveckling och skolan bör säkerställa att eleverna i alla årskurser får kännedom om både strävansmål och kursmål.

Vid intervjuer framkommer att i Brönjaskolan finns ett förebyggande värdegrundsarbete och att skolan är en relativt lugn skola. Inspektionen visar dock att värdegrundsarbetet varierar med olika arbetslag, vilket får negativa följder. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över sitt värdegrundsarbete.

Inspektörerna uppfattar att det finns ett stort engagemang bland Brönjaskolans lärare och en vilja att utveckla undervisningen. Det finns många kompetenta pedagoger och en kunnig och lyhörd ledning. I nuläget är det dock inspektörernas bedömning att det finns så stora skillnader mellan arbetslagen och lärarna att det påverkar elevens rätt till en likvärdig utbildning. Inspektionen visar att skillnaderna i nuläget påverkar elevernas kunskapsresultat och möjlighet till inflytande, det förebyggande värdegrundsarbetet och i vissa fall även föräldrars insyn i, och förtroende för, skolans arbete. Inspektörernas bedömning är att skolan bör säkerställa att innehållet i undervisningen, arbetssätt och arbetsformer motsvarar det som uttrycks i läroplanens mål att uppnå och mål att sträva mot, samt i kursplanerna, oavsett årskurs, lärare och ämne.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Eleverna har inte möjlighet att välja endast ett av språken engelska eller svenska inom ramen för språkvalet (2 kap. 18 § grundskoleförordningen).
- Skolans kvalitetsredovisning motsvarar inte förordningens krav (3a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör säkerställa att innehållet i undervisningen, arbetssätt och arbetsformer motsvarar det som uttrycks i läroplanens och kursplanernas mål att uppnå och mål att sträva mot i skolans alla årskurs, ämnen och arbetslag.
- De individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.
- Skolan bör säkerställa att elever och föräldrar får tydlig kännedom om elevens kunskapsutveckling i alla ämnen.
- Skolan bör analysera skillnaden mellan resultatet på det nationella ämnesprovet i matematik och elevernas slutförda i samma ämne.
- Skolan måste förbättra arbetet med normer och värden, både vad gäller förebyggande insatser och det dagliga värdegrundsarbetet.
- Elevernas inflytande över sitt lärande bör öka.
- Skolan bör säkerställa att alla elever får träna sig i att samverka i demokratiska former.
- Individanpassningen av undervisningen bör förbättras.
- Arbetsgången kring och kvaliteten på åtgärdsprogrammen bör förbättras.
- Pedagogisk samverkan med andra skolor bör förbättras.
- Skolan bör erbjuda och tillgodose elevernas önskemål om ett mer allsidigt urval i elevens val.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansesvärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: Resultatmått för elever i årskurs 9 mellan år 2005 och 2007.

	Brönjaskolan			Bodens kommun			Riket		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Meritvärde	216,9	208,8	210,7	212,6	212,5	207,6	206,3	206,8	207,3
- Flickor	224,4	228,5	250,0	223,4	227,7	226,0	217,3	218,3	218,8
- Pojkar	211,9	190,7	172,6	201,5	196,7	190,8	195,8	195,7	196,5
Andel (i procent) behöriga till nationellt program	85,5	81,5	92,8	90,8	91,3	90,3	89,2	89,5	89,1
- Flickor	84,0	87,1	97,1	91,6	93,1	93,2	90,7	90,7	90,4
- Pojkar	86,5	76,5	88,6	89,9	89,4	87,7	87,7	88,3	87,9
Andel elever som nått målen i alla ämnen.	77,4	80,0	88,4	80,1	83,8	82,2	75,5	76,0	76,1

Källa: Skolverkets statistik

Tabell 2: Resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 9 och slutbetygen i samma ämnen år 2007.

	Andel elever som uppnått målen i de nationella ämnesproven	Andel elever som uppnått målen i slutbetyget
Svenska	91,0	95,5
Engelska	95,0	97,0
Matematik	76,0	97,0

Källa: Skolans statistik

Kommentar:

Resultaten för eleverna i årskurs 9 ligger något över både kommunens och rikets genomsnittliga meritvärde. Det som dock framstår tydligt är den stora skillnaden mellan flickors och pojkars resultat. Flickorna i avgångsklasserna har presterat bättre och bättre de tre senaste åren med en kraftig förbättring under år 2007. Pojkarna i avgångsklasserna har istället gradvis försämrat sina resultat under de tre senaste åren, för att nu ligga långt under genomsnittet för både kommun och riket. Andelen elever som är behöriga till nationella program har dock ökat under det senaste året. Andelen elever som har nått målen i alla ämnen har också ökat under 2007 till att ligga högre än både kommunen och rikets genomsnitt, se tabell 1.

Resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 9 och slutbetygen i samma ämnen år 2007 överensstämmer överlag i svenska och engelska. I matematik är dock andelen elever som uppnått målen i slutbetyget cirka 21 procent högre än i det nationella ämnesprovet, se tabell 2.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Brönjaskolans personal följer de individuella elevernas kunskapsutveckling och genomför utvecklingssamtal med alla elever. Alla elever har också en individuell utvecklingsplan och skolans har börjat utarbeta ett underlag för utvärdering av elevernas kunskapsutveckling. Rektorn och skolans personal driver ett utvecklingsarbete kring kunskap och bedömning och arbetar med att ta fram matriser. Inom bedömningsområdet finns dock behov av följande förbättringsinsatser:

Individuell utvecklingsplan

Enligt läroplanen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska

nå målen och utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. I Brönjaskolan upprättas individuella utvecklingsplaner för eleverna. De utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del är av skiftande kvalitet och baseras ofta på elevens insatser, inte på skolans insatser och på hur undervisningen ska anpassas utifrån elevens förutsättningar. Vidare saknas tydliga och utvärderingsbara mål. Inspektörerna bedömer att de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras. Se Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen.

Utvecklingssamtal

Minst en gång per termin ska läraren under ett utvecklingssamtal samtala med eleven och elevens vårdnadshavare om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Informationen vid utvecklingssamtalet bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna. I Brönjaskolan används ett skattningsschema under utvecklingssamtalet. Skattningsschemat ska ge eleverna en uppfattning om hur de har utvecklats i de olika ämnena och ge dem kunskap om vad de ska arbeta vidare med. Intervjuer visar att detta underlag fylls i på olika sätt både inom arbetslag och mellan arbetslag och att elever och föräldrar upplever att de inte alltid får en klar bild av elevens kunskapsutveckling i alla ämnen. I årskurs 6 upplever eleverna också att det är fokus på matematik, svenska och engelska och att de inte alltid tydligt får reda på hur de utvecklas i de andra ämnena. Inspektörernas bedömning är att skolan måste säkerställa att elever och föräldrar får tydlig kännedom om i elevens kunskapsutveckling i alla ämnen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygs katalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

Brönjaskolan gör i huvudsak en allsidig bedömning av elevernas kunskaper och lärarna sambedömer de nationella ämnesproven. Resultaten från de nationella ämnesproven används för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd vid betygssättning. Rektorn och delar av personalen på Brönjaskolan arbetar engagerat med ta fram bedömnings- och betygsmatriser för både ämnen och för olika moment i undervisningen. Detta är inom ramen för kommunens satsning på kunskap och bedömning. Skolan har också ett samarbete kring bedömningsfrågor med andra 6–9 skolor i kommunen. Både kursmål och strävansmål synliggörs i skolans matriser. Inspektörerna vill lyfta fram att bedömning och betygssättning är ett viktigt område för skolan att fortsätta att arbeta med. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsats:

Användande av nationella ämnesprov

Enligt läroplanen ska ämnesprov i svenska, engelska och matematik användas i slutet av årskurs 9 för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning. Enligt kvalitetsredovisningen för 2007 är dock andelen elever som uppnått målen i slutbetyget i matematik cirka 21 procent högre än andelen elever som klarat målen i det nationella ämnesprovet i matematik. Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera skillnaden mellan resultatet på det nationella ämnesprovet i matematik och elevernas slutbetyg i samma ämne.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering:

Brönjaskolan präglas i huvudsak av ett stort engagemang för eleverna och en iver att utveckla och förbättra skolan och utbildningen. Skolan gör bland annat en gemensam satsning på ämnesövergripande arbeten via skolans val. Detta läsår bedrivs också ett projekt på skolan för att undersöka om lärarna behandlar flickor och pojkar olika. Något arbetslag arbetar mycket med problembaserat lärande och något arbetslag arbetar med fokus på elevernas egna lärstilar och har en flexibel organisation för att kunna möta olika elevers behov. Skolan profil Hållbar utveckling och ledarskap präglar också undervisningen och främjar ett engagemang för miljö i alla årskurser. Vissa pedagoger har också använt sig av äventyrspedagogiken och man arbetar för att väcka elevernas intresse för lokala sevärdheter och regionala upplevelser. Skolan har också ett kontinuerligt samarbete med det lokala näringslivet. Inom bedömningsområdet finns dock behov av följande förbättringsinsatser:

Utbildningens inriktning

Enligt läroplanen ska mål att sträva mot ange inriktningen på skolans arbete. I Brönjaskolan har strävansmålen fått tydligare fokus i och med det kommungemensamma bedömnings- och betygssättningsarbetet som pågår. Vid inspektionen framkommer dock att skolan måste säkerställa att alla som arbetar i skolan tydliggör sitt arbete mot strävansmålen och att det tydligare genomsyrar alla ämnen. Skolans pedagogiska organisation och arbetssätt varierar dock i nuläget mellan de olika arbetslagen och de olika lärarna. Inspektionen visar att det finns arbetssätt som inte alltid utgår från ett demokratiskt förhållningssätt, som inte medverkar till utveckla elevernas känsla för samhörighet och som inte stimulerar elevernas olika sätt att ta in kunskap eller deras möjlighet att ha inflytande över undervisningen. Inspektörerna bedömer att Skolan bör säkerställa att innehållet i undervisningen, arbetssätt och arbetsformer motsvarar det som uttrycks i läroplanens och kursplanernas mål att uppnå och mål att sträva mot i skolans alla årskurs, ämnen och arbetslag.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att eleverna utvecklar ett allt större inflytande över sin utbildning. För att elever ska kunna ha ett inflytande i undervisningen förutsätter det att de har kunskap om skolans mål. Informationen om skolans mål sker i nuläget i olika stor omfattning i de olika klasserna. Inflytandet i Brönjaskolan är väl utvecklat inom vissa arbetslag och hos vissa lärare, men bör utvecklas hos andra. Inspektörerna bedömer att elevernas inflytande över sitt lärande bör öka.

Arbetssätt som utvecklar elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former

Enligt läroplanen ska eleverna ges kunskap om demokratins principer och träna sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Genomförandet av regelbundna klassråd är elevernas möjlighet till demokratisk samverkan och ofta en förutsättning för att elevernas frågor lyfts vidare till elevrådet. Brönjaskolan har ett elevråd och ett miljöråd med representanter från alla årskurser som genomför regelbundna möten. I Brönjaskolan genomförs dock i varierad utsträckning klassråd. Intervjuer visar också att eleverna tycker att det är svårt att genomföra ens små förändringar på skolan. Inspektörerna bedömer att skolan bör säkerställa att alla elevers får träna sig i att samverka i demokratiska former.

Samverkan

Enligt läroplan ska samarbetsformer mellan förskolan, skolan och fritidshemmen utvecklas. Även samarbete med gymnasiala utbildningar ska utvecklas. Denna samverkan ska stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inspektionen visar att i nuläget brister samverkan kring elever över skolgränserna och att information om elever inte alltid når fram. Det finns inte heller någon samverkan kring elevernas resultat eller återkoppling mellan överlämnande och mottagande skolor. Inspektörerna bedömer att pedagogiska samverkan med andra skolor bör förbättras.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att undervisningen i Brönjaskolan överlag anpassas till varje elevs förutsättningar och behov samt att särskilt stöd ges till elever som har behov av det. Ett elevvårdsteam har satts samman detta läsår och är nu ett eget arbetslag. Detta har lett till en bättre helhetsbild av både elever som är behov av särskilt stöd och elever som utsätts för kränkningar eller mobbning. Skolan har en socialpedagog som har ett särskilt ansvar för samarbete med barn- och ungdomspsykiatri, socialförvaltning och polis. Rektorn ansvarar för att kontinuerliga uppföljningar och utvärderingar med lärare, elevvårdsteam, elever och föräldrar genomförs för att säkerställa att alla elever får det stöd de behöver. Vid särskilda stödinsatser upprättas åtgärdsprogram. Elever får vid behov kompensatoriska tekniska hjälpmedel och anpassade läromedel. Inom bedömningsområdet finns dock behov av följande förbättringsinsatser:

Individanpassad undervisning

Enligt läroplanen ska läraren utgå från varje individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Läraren ska organisera arbetet så att eleven får utvecklas efter sina förutsättningar och stimuleras att använda hela sin förmåga. Inspektionen visar att det i Brönjaskolan finns goda exempel på när detta sker, men också att det finns exempel på bristande individanpassning. Intervjuer visar att elever i behov av stöd inte alltid får den individanpassning av undervisningen som de behöver i sin klass och också att elever som nått långt i sina ämnen inte upplever att de får till-

räcklig stimulans. Inspektörerna bedömer att skolan måste säkerställa att individanpassningen av undervisningen förbättras.

Åtgärdsprogram

Enligt skollagen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om utredning visar att eleven behöver särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärder ska följas upp och utvärderas. I Brönjaskolan utarbetas åtgärdsprogram för elever som behöver särskilt stöd. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av är av skiftande kvalitet. En del är av god kvalitet men det förekommer också åtgärdsprogram med mål som är svåra att utvärdera och som inte tydligt visar vem som är ansvarig för olika åtgärder. Intervjuer visar också att det kan ta lång tid innan ett åtgärdsprogram upprättas och att uppföljningar kan dröja. Inspektörerna bedömer att arbetsgången kring och kvaliteten på åtgärdsprogrammen bör förbättras.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Studiemiljön på Brönjaskolan är överlag god. I skolan finns en så kallad antimobbinggrupp som tillsammans med elevhälsopersonal arbetar med uppkomna fall av kränkningar och mobbning. Skolan har också en socialpedagog som dagligen arbetar nära eleverna. Skolan satsar på utbildning av elevmedlare och från och med detta läsår, 2007/2008, får alla elever i årskurs 6 genomgå utbildningen. Inom bedömningsområdet finns dock behov av följande förbättringsinsatser:

Värdegrundsarbete

Enligt läroplanen ska personalen arbeta aktivt med att utveckla elevernas känsla för samhörighet och ansvar, visa respekt för individen och ha ett demokratiskt förhållningssätt i det vardagliga arbetet. Lärarna ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete.

Brönjaskolan utgör till största delen en trygg miljö för eleverna. Intervjuer visar dock att klimatet har hårdnat på skolan och att exempelvis de yngre eleverna känner oro kring vissa av de äldre eleverna. Intervjuer visar också att det är fåtal elever som står för större delen av den skadegörelse som sker på skolan. I Brönjaskolan, liksom i större delen av kommunen, skickas lappar hem till föräldrarna när eleven uppträtt olämpligt mot någon annan elev. En elev som fått tre lappar kallas tillsammans med föräldrar till skolan för samtal. Detta tillvägagångssätt har kommunen valt i syfte att klargöra nolltoleransen betydelse för elever. Inspektionen visar dock att nolltoleranssystemet tolkas olika av olika lärare. Inspektionen visar också att värdegrundsarbetet bedrivs på olika sätt i olika arbetslag. Vid föräldraintervjun framkommer att föräldrarna inte alltid är nöjda med skolans värdegrundsarbete, vilket påverkar deras förtroende för lärarna. Inspektörerna bedömer att skolan måste förbättra sitt värdegrundsarbete, både vad gäller förebyggande insatser och det dagliga värdegrundsarbetet.

Inspektionen visar också att elevernas miljö är relativt torftig och att det inte finns så många rastaktiviteter. Inspektörerna vill peka på att skolan bör överväga hur det påverkar miljön och stämningen mellan eleverna och på sikt göra förbättringar av inomhus- och utomhusmiljön.

Likabehandling

Numera råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola. En aktuell kartläggning av verksamhetens behov ska vara utgångspunkt för planerade åtgärder under varje läsår och dessa ska synliggöras i likabehandlingsplanen. Brönjaskolan har en likabehandlingsplan som till viss del uppfyller lagens krav. Likabehandlingsplanen är dock alltför övergripande och det framgår inte vilka åtgärder som är nödvändiga just detta läsår. Likabehandlingsplanen har varit på remiss i verksamhetsstyrelsen och personalen har gått igenom för- och nackdelar med planen. Eleverna har dock inte varit delaktiga i utformningen av planen och är dock inte bekanta med planens innehåll. De är osäkra på hur de ska gå tillväga om de, eller en kamrat, utsätts för kränkningar eller mobbning. Föräldraintervjun visar också att föräldrar är osäkra på hur skolan arbetar när kränkningar eller mobbning upptäcks. Likabehandlingsplanen uppfyller därför inte författningarnas krav. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) för arbetet med att främja likabehandling.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Brönjaskolan tar emot elever enligt bestämmelserna. Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar. Eleverna har överlag god tillgång till utbildning. Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering. Läromedel och datorer täcker skolans behov liksom övrig IT-utrustning. Utbildningen är också avgiftsfri för alla elever. Inom området finns dock behov av följande förbättringsinsatser:

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen ska skolan inom ramen för språkvalet erbjuda svenska eller engelska som alternativ till att läsa andra språk. På Brönjaskolan erbjuds eleverna en blandning av svenska och engelska och eleverna har inte alltid möjlighet att läsa antingen svenska eller engelska. Inspektörerna bedömer att skolan måste säkerställa att språkvalet i svenska och engelska anordnas enligt förordningens krav.

Enligt grundskoleförordningen ska undervisningen i elevens val syfta till att bredda och fördjupa elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. Skolan ska kunna erbjuda eleverna ett allsidigt urval och sträva efter att tillgodose elevernas val. På Brönjaskolan sker undervisning i elevens val, men intervjuer visar att urvalet i nuläget är begränsat och att ett försök att blanda elever från årskurs 6 och 9 inte fungerat bra. Det har bland annat lett till att elevens val förvandlats till valbart arbete, under eget ansvar, för de äldsta eleverna. Inspektörerna bedömer att skolan bör erbjuda och tillgodose elevernas önskemål om ett mer allsidigt urval i elevens val.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

Skolans pedagogiska personal har i huvudsak utbildning för den undervisning de bedriver och får överlag kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter. I nuläget finns det dock vikarier och lärare utan full behörighet i vissa ämnen: bland annat i ämnena bild, samhällsorienterande ämnen, svenska, svenska som andraspråk, tyska och hem- och konsumentkunskap. Två ur personalen håller på att utbilda sig till specialpedagoger, då skolan för närvarande saknar specialpedagoger. Rektorn och skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen. Rektorn genomgår för närvarande rektorsutbildningen och har tidigare erfarenhet av att leda skolverksamhet.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektor tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektor fattar beslut enligt bestämmelserna.
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Rektorn på Brönjaskolan driver ett systematiskt utvecklingsarbete och utgör en väl fungerande ledning. Rektorn håller sig förtrogen med skolans dagliga verksamhet och har god insikt i skolans utvecklingsområden och en plan för hur skolan behöver utvecklas vidare. Personalen upplever att rektorn är engagerad i deras arbete och att hon försöker skapa tid för exempelvis klassrumsbesök. Hon har också skapat en bedömningsmatris för lärarnas uppdrag som ligger till grund exempelvis för lärarnas medarbetarsamtal.

3.4 Kvalitetsarbete**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Brönjaskolan har ett systematiskt kvalitetsarbete med kontinuerliga avstämningspunkter. Ledningen och personalen bedriver ett engagerat utvecklingsarbete och det finns utvecklingsplaner som regelbundet revideras ända ned på arbetslagsnivå. Kvalitetsarbetet har lett till att skolan uppmärksammat utvecklingsområden och skolan har påbörjat ett förändringsarbete som inspektörerna bedömer kommer att ge eleverna förutsättningar till ännu större måluppfyllelse. Inspektörerna vill dock peka på vikten av att fokusera på resultatet och effekterna av valda arbetssätt och att skolan ytterligare kan fördjupa analysen av skolans sammantagna resultat. Som inspektionen har visat finns det förbättringsområden som rör variationen i elevernas kunskapsresultat och i värdegrundsarbetet.

I kvalitetsredovisningen finns kommunens och skolans prioriterade mål, som är kopplade till de nationella målen, resultaten av slutbetyg och nationella prov i årskurs 9 samt redovisning av statistik för det senaste året. I huvudsak finns analyser och förslag till förbättringsåtgärder redovisade. Enkäter till personal, elever och

föräldrar utgör underlag till bedömningar av måluppfyllelse. Inom området finns dock behov av följande förbättringsinsats:

Kvalitetsredovisning

Den skriftliga kvalitetsredovisningen ska vara ett verktyg för att regelbundet stämma av hur långt verksamheten kommit i det löpande kvalitetsarbetet. Redovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Varje skola och varje verksamhetsform ska årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Skolans kvalitetsredovisning motsvarar till stora delar förordningens krav. Utvärdering av likabehandlingsplanen saknas dock, vilket ska ingå i kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer således att kvalitetsredovisningen inte fullt ut motsvarar förordningens krav. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

2008-09-29 Umeå

Katarina Sandling Jonsson

Kristian Hansson